

Course Plan

گروه آموزشی: پرستاری

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
معاونت آموزشی

دانشکده: پرستاری و مامایی

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی پرستاری

نیمسال دوم سال تحصیلی: ۱۴۰۳-۱۴۰۴

تعداد و نوع واحد: ۲ واحد نظری

نام و شماره درس: اصول مدیریت خدمات پرستاری

زمان برگزاری کلاس: دوشنبه ۱۸-۲۰

پیش‌نیاز: ندارد

نام مدرس: فرج زاده

مکان برگزاری کلاس: کلاس ۲۰۱

تلفن دفتر: ۳۲۳۸۱۴۱۵

آدرس دفتر مسئول درس: دانشکده پرستاری و مامایی

زمان تماس یا مراجعه به دفتر: ساعت ۱۳-۱۴

آدرس پست الکترونیک مسئول درس: farajzadeh_zahra@yahoo.com

هدف کلی: آشنا نمودن دانشجو با دانش مدیریت، اصول و فرایند مدیریت خدمات پرستاری و کاربرد آن در سرپرستی عرصه ها و سطوح مختلف ارائه مراقبت های پرستاری با تاکید بر کاربرد عدالت و مبانی مدیریت اسلامی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی

اهداف اختصاصی:

در پایان این درس انتظار می رود دانشجو قادر باشد به طور صحیح:

- ۱- مدیریت را از دیدگاه صاحب نظران تعریف نماید.
- ۲- تاریخچه مدیریت را شرح دهد.
- ۳- سطوح مدیریت خدمات پرستاری را توضیح دهد.
- ۴- مکاتب اصلی مدیریت (کلاسیک، نئوکلاسیک، تئوری سیستم ها) را بیان نماید.
- ۵- اصول و وظایف مدیریت را توضیح دهد.
- ۶- فرآیند برنامه ریزی (تعریف، اصول، مراحل و انواع) را شرح دهد.
- ۷- فرآیند تأمین نیروی انسانی، روش های برآورد نیروی انسانی مورد نیاز در پرستاری با توجه به استاندارد ها را بیان نماید.
- ۸- فرایند تصمیم گیری، مفاهیم، انواع تصمیم ها، روش های تصمیم گیری و تصمیم گیری در شرایط مختلف در پرستاری را توضیح دهد.
- ۹- اهمیت و روشهای بهسازی نیروی انسانی را توصیف کند.
- ۱۰- فرآیند سازمان دهی را توضیح دهد.
- ۱۱- الگوهای ارائه مراقبت های پرستاری در عرصه های مختلف بهداشتی درمانی را بیان نماید.
- ۱۲- فرآیند هدایت و رهبری را بیان کند.
- ۱۳- شیوه های رهبری و کاربرد آن در هدایت فعالیت های خدمات پرستاری را شرح دهد.
- ۱۴- تفاوت مدیر و رهبر را بیان نماید.
- ۱۵- عوامل مؤثر در هدایت و رهبری (انگیزش، ارتباط، هوش هیجانی، تغییر، طراحی و توسعه شغلی، غنی سازی) و کاربرد آن در اداره امور خدمات پرستاری را توضیح دهد.
- ۱۶- فرآیند کنترل و ارزشیابی عملکرد در مدیریت خدمات پرستاری را شرح دهد.
- ۱۷- مراحل و اصول بودجه بندی در مدیریت خدمات پرستاری را توضیح دهد.
- ۱۸- اعتبار بخشی را تعریف و لزوم و مراحل آن را شرح دهد.
- ۱۹- قوانین و مقررات و کاربرد آن در خدمات پرستاری را بیان نماید.
- ۲۰- اصول صحیح گزارش نویسی و مسئولیت قانونی پرستار را شرح دهد.
- ۲۱- کاربرد اخلاق و ارزش های اسلامی در مدیریت خدمات پرستاری را بیان کند.

وظایف / تکالیف دانشجویان:

- ۱- شرکت فعال در کلاس
- ۲- مطالعه مطالب پیش بینی شده برای جلسه مورد نظر و حضور در کلاس با آمادگی و پیش زمینه ذهنی
- ۳- ارائه کنفرانس

ارزشیابی دانشجویان:

- شرکت فعال در بحث های کلاسی ۵٪
- ۲- ارائه کنفرانس به صورت گروهی (۵-۴ نفر) ۱۰٪
- ۳- کوئیز (جلسه چهارم و جلسه دوازدهم) ۱۵٪
- ۴- امتحان میان ترم (جلسه هشتم) ۳۰٪
- ۵- امتحان پایان ترم ۴۰٪

نیمسال دوم ۱۴۰۳-۱۴۰۴

جدول زمانبندی درس

شماره جلسه	تاریخ	ساعت	موضوع	آمادگی لازم برای دانشجویان قبل از شروع درس (مطالعه قبلی یا ...)
جلسه اول	۱۴۰۳/۱۱/۱۵	۱۸-۲۰	تعریف مدیریت، تاریخچه مدیریت، سطوح مدیریت پرستاری، ساختار و نمودار تشکیلاتی سازمانهای بهداشتی و درمانی، حیطه مدیریت و عوامل مؤثر بر آن، انواع ساختار سازمانی	ارزشیابی تشخیصی
جلسه دوم	۱۴۰۳/۱۱/۲۹	۱۸-۲۰	مکاتب مدیریت (کلاسیک، نئوکلاسیک، تئوری سیستم ها)	مرور مطالب جلسه قبل و شروع درس با سوال از موضوع جلسه
جلسه سوم	۱۴۰۳/۱۲/۶	۱۸-۲۰	اصول و فرایند مدیریت، تعریف، مراحل، انواع و اصول برنامه ریزی، تأمین نیروی انسانی، مراحل و چگونگی برآورد نیروی انسانی مورد نیاز و عوامل مؤثر بر تأمین نیروی انسانی (کنفرانس گروه اول)	مرور مطالب جلسه قبل و شروع درس با سوال از موضوع جلسه
جلسه چهارم	۱۴۰۳/۱۲/۱۳	۱۸-۲۰	فرایند تصمیم گیری، مفاهیم، انواع تصمیم ها، روش های تصمیم گیری و تصمیم گیری در شرایط مختلف در پرستاری (کوئیز اول)	مرور مطالب جلسه قبل و شروع درس با سوال از موضوع جلسه
جلسه پنجم	۱۴۰۳/۱۲/۲۰	۱۸-۲۰	اهمیت و روشهای بهسازی نیروی انسانی (کنفرانس گروه دوم)	مرور مطالب جلسه قبل و شروع درس با سوال از موضوع جلسه
جلسه ششم	۱۴۰۴/۱/۱۸	۱۸-۲۰	سازمان دهی، مبانی تقسیم کار، روشهای سازمان دهی، مزایا و معایب تقسیم کار، مفاهیم نقش صف، ستاد، اختیار، قدرت، تمرکز و عدم تمرکز (کنفرانس گروه سوم)	مرور مطالب جلسه قبل و شروع درس با سوال از موضوع جلسه
جلسه هفتم	۱۴۰۴/۱/۲۵	۱۸-۲۰	روشهای تقسیم وظایف بین کارکنان پرستاری و مامایی و مزایا و معایب آنها (کنفرانس گروه چهارم)	مرور مطالب جلسه قبل و شروع درس با سوال از موضوع جلسه

مرور مطالب جلسه قبل و شروع درس با سوال از موضوع جلسه	تعریف هدایت و رهبری، منابع قدرت رهبری، ویژگیهای رهبری، انواع رهبری (امتحان میان ترم)	۱۸-۲۰	۱۴۰۴/۲/۱	جلسه هشتم
مرور مطالب جلسه قبل و شروع درس با سوال از موضوع جلسه	شیوه های رهبری، عوامل مؤثر بر انتخاب شیوه رهبری، رهبری در پرستاری، تعریف رهبری و مدیریت اثر بخش، تفاوت و تشابه مدیر و رهبر (کنفرانس گروه پنجم)	۱۸-۲۰	۱۴۰۴/۲/۸	جلسه نهم
مرور مطالب جلسه قبل و شروع درس با سوال از موضوع جلسه	تعریف انگیزش، نظریه های انگیزشی، انواع انگیزش، تجزیه و تحلیل نظریه های انگیزشی، طرق اعطا پاداش به عملکرد مطلوب	۱۸-۲۰	۱۴۰۳/۲/۱۱	جلسه دهم
مرور مطالب جلسه قبل و شروع درس با سوال از موضوع جلسه	تعریف ارتباط، انواع ارتباط، اهمیت ارتباط، اصول ارتباط اثربخش، موانع ارتباط اثربخش (کنفرانس گروه ششم)	۱۸-۲۰	۱۴۰۴/۲/۱۵	جلسه یازدهم
مرور مطالب جلسه قبل و شروع درس با سوال از موضوع جلسه	هوش هیجانی، تغییر، طراحی شغل و توسعه شغلی، چرخش شغلی و غنی سازی (کوئیز دوم)	۱۸-۲۰	۱۴۰۴/۲/۲۲	جلسه دوازدهم
مرور مطالب جلسه قبل و شروع درس با سوال از موضوع جلسه	کنترل و مراحل آن، انواع کنترل، اصول کنترل و ارزشیابی، ابزار ارزشیابی، نظریه های ارزشیابی، مشکلات ارزشیابی عملکرد (کنفرانس گروه هفتم)	۱۸-۲۰	---	جلسه سیزدهم
مرور مطالب جلسه قبل و شروع درس با سوال از موضوع جلسه	تعریف بودجه، اصول بودجه، انواع بودجه، فرآیند و مراحل بودجه، بودجه در مدیریت پرستاری (کنفرانس گروه هشتم)	۱۸-۲۰	۱۴۰۴/۲/۲۹	جلسه چهاردهم
مرور مطالب جلسه قبل و شروع درس با سوال از موضوع جلسه	تعریف اعتباربخشی و لزوم و مراحل آن، قوانین و مقررات و کاربرد آن در خدمات پرستاری، اصول صحیح گزارش نویسی و مسئولیت قانونی پرستار	۱۸-۲۰	---	جلسه پانزدهم
مرور مطالب جلسه قبل و شروع درس با سوال از موضوع جلسه	کاربرد اخلاق و ارزش های اسلامی در مدیریت خدمات پرستاری (کنفرانس گروه نهم)	۱۸-۲۰	۱۴۰۴/۳/۵	جلسه شانزدهم

عناوین پیشنهادی جهت ارائه کنفرانس گروهی :

- مدیریت تغییر، هوش هیجانی، اعتباربخشی، مدیریت زمان، مدیریت استرس، مدیریت تضاد، مدیریت بحران، مدیریت ریسک در خدمات پرستاری

منابع پیشنهادی برای مطالعه:

- ۱- مدیریت پرستاری و مامایی: محبوبه یعقوبیان .
- ۲- مدیریت و رهبری در پرستاری و مامایی: روناک باباشهبابی.
- ۳- اصول مدیریت خدمات پرستاری: دکتر ایروان مسعود اصل .
- ۴- راهنمای مدیریت پرستاری: مارینرتومی
- ۵- کاربرد مهارت‌های مدیریت در خدمات پرستاری: منیژه قابلجو .
- ۶- اصول مدیریت پرستاری میر محمد حسینی .
- ۷- مدیر و رهبر اثربخش در پرستاری داگلاس: ترجمه شکرنا.
- ۸- اصول و مبانی مدیریت پرستاری خسروی .
- ۹- اصول مدیریت در پرستاری علی سلطانی .
- ۱۰- اصول و مبانی مدیریت در پرستاری: دکتر سیداحمد موسوی و همکاران.
- ۱۱- اصول مدیریت پرستاری ناهید دهقان نیری.
- ۱۲- انگیزش و رفتار در کار: ترجمه دکتر علوی .
- ۱۳- روانشناسی مدیریت و سازمان: دکتر علوی.
- ۱۴- بزرگترین اصل مدیریت در دنیا: مایکل لوبوف - ترجمه: ایران نژاد .
- ۱۵- مدیریت پرستاری و مامایی: هرو آبادی و مرباغی.
- ۱۶- مدیریت رفتار سازمانی: دکتر علوی.
- ۱۷- نگرشی بر مدیریت اسلامی: تقوی دامغانی.
- ۱۸- اصول مدیریت خدمات پرستاری: رضایی.
- ۱۹- مدیریت رفتار سازمانی، کاربرد منابع انسانی: پال هرسی و کنت بلانچارد، ترجمه دکتر علی علاقه بند .
- ۲۰- مبانی مدیریت اسلامی و الگوهای آن: محمد علی انصاری، حبیب اله دعایی و سید سعید مرتضوی .
- ۲۱- مدیریت منابع انسانی، نگرش کاربردی: دکتر حبیب اله دعایی .
- ۲۲- Leadership and nursing care management, Huber.
- ۲۳- Nursing Management and Leadership, Marinertomy.
- ۲۴- Leadership in nursing, Wedderburn.
- ۲۵- Communication in nursing, Julia Balzer Riley.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران

منابع اصلی درس

۱. مورهد جی، و گریفین آر. رفتار سازمانی (ویرایش جدید). ترجمه سید مهدی الوانی و غلامرضا معمارزاده. چاپ هیجدهم. تهران، انتشارات مروارید. ۱۳۹۱.
۲. بلانچارد، کنث. هرسی، پال. مدیریت رفتار سازمانی (کاربرد منابع انسانی). ترجمه دکتر علی علاقه بند، تهران: مؤسسه انتشارات امیرکبیر. ۱۳۹۱.
۳. آصف زاده، سعید. شناخت بیمارستان. تهران: انتشارات دانشگاه تهران. ۱۳۶۹.
۴. هروآبادی، شفیقه و مرباغی، اکرم. مدیریت پرستاری و مامائی. تهران: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی ایران ۱۳۷۵.
۵. رضائیان، علی. اصول مدیریت. تهران: انتشارات سمت. ۱۳۸۵.
۶. مکارم شیرازی، ناصر. مدیریت و فرمان دهی در اسلام. قم: انتشارات هدف ۱۳۶۷
7. Swansburg Russell C. and Swansburg Richard J. Introduction to Management and Leadership for Nurse Managers (Last Edition) Jones & Bartlett Learning
8. Marriner-Tomey Ann. Guide to nursing management and leadership (Last Edition) St. Louis, Mo.: Mosby
9. Huber, Diane. Leadership and Nursing Care Management (Last Edition) Saunders Elsevier
10. Tappen, Ruth M. Nursing Leadership and Management: Concepts and Practice (Last Edition) F a Davis Company
۱۱. مجلات معتبر داخلی و خارجی مرتبط نظیر لیست زیر
مجله علمی و پژوهشی مدیریت پرستاری

1. Journal of Nursing Administration (JONA)
2. Journal of Nursing Management
3. Journal of Nursing Administration Quarterly
4. Journal of Leadership in Health Sciences
5. Journal of Nursing Care Quality
6. Canadian Journal of Nursing Administration
7. Journal of Nursing Leader
8. Journal for Nurses in Staff Development

نام و نام خانوادگی تدوین کننده: زهرا فرج زاده

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران